

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

**НАВЧАЛЬНО-ТРЕНІНГОВИЙ ЦЕНТР
ЮРИДИЧНОЇ КЛІНІЧНОЇ ОСВІТИ
(ЮРИДИЧНА КЛІНІКА)**

ТИПОВІ ПОЗОВНІ ЗАЯВИ У ДІЯЛЬНОСТІ ЮРИДИЧНОЇ КЛІНІКИ

практичний посібник

КИЇВ-2013

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

**НАВЧАЛЬНО-ТРЕНІНГОВИЙ ЦЕНТР
ЮРИДИЧНОЇ КЛІНІЧНОЇ ОСВІТИ
(ЮРИДИЧНА КЛІНІКА)**

ТИПОВІ ПОЗОВНІ ЗАЯВИ У ДІЯЛЬНОСТІ ЮРИДИЧНОЇ КЛІНІКИ

практичний посібник

КИЇВ-2013

УДК 347.922
ББК Х623

Типові позовні заяви у діяльності юридичної клініки [текст] :
практичний посібник / А.О. Галай, Б.Ю. Пипченко, В.В. Муранова. – К.: НТЦ
Юридичної клінічної освіти (юридична клініка), 2013. – 32 с.

Авторський колектив:

Галай А.О. – кандидат юридичних наук, доцент, начальник наукової лабораторії з проблем громадської безпеки, керівник Навчально-тренувального центру юридичної клінічної освіти (юридичної клініки) Національної академії внутрішніх справ;

Пипченко Б.Ю. – адвокат адвокатської групи “АРТІММЕР”, випускник юридичної клініки;

Муранова В.В. – науковий співробітник наукової лабораторії з проблем громадської безпеки Національної академії внутрішніх справ.

У практичному посібнику “Типові позовні заяви у діяльності юридичної клініки” узагальнено досвід юридичної клініки інституту громадської безпеки Національної академії внутрішніх справ з підготовки позовних заяв на захист прав людини. Згідно з угодами про надання юридичної консультації, юридична клініка може у навчальних цілях використовувати матеріали вирішених справ без зазначення персональних даних.

Матеріали практичного посібника розраховано на широке коло читачів і основною своєю метою має правову просвіту населення та надання кожному доступної правової допомоги.

©Національна академія внутрішніх справ, 2013

ЗМІСТ

Заява про встановлення факту родинних відносин.....	6
Позовна заява про визнання особи такою, що втратила право на користування житловим приміщенням та усунення перешкод у здійсненні права власності.....	10
Позовна заява про встановлення факту проживання однією сім'єю без реєстрації шлюбу та розподіл спільного майна.....	15
Позовна заява про відшкодування матеріальної та моральної шкоди заподіяння збитків внаслідок дорожньо-транспортної пригоди	21
Позовна заява про відшкодування матеріальної та моральної шкоди внаслідок залиття житла.....	29

**До Оболонського районного суду
м. Києва**
04212, м. Київ, вул. Тимошенка, 2-Є

Заявник: В.,
00000, м. К., вул. Б., 00, кв. 00,
тел. 000-000-00-00.

Заінтересована особа: Головне управління юстиції в м. Києві,
01001, м. Київ, пров. Музейний 2 д,
тел. (044) 270-58-40,
(044) 270-5840 , факс
(044) 278-88-70.

Судовий збір: 107,30 грн.

ЗАЯВА
про встановлення факту родинних відносин

18 травня 2012 р. померла П., що підтверджується свідоцтвом про смерть (копія буде надана до початку розгляду справи по суті).

На випадок своєї смерті П. заповіту не склала, а тому спадкування після її смерті здійснюється за законом.

В. є двоюрідною сестрою померлої П., оскільки батько В. – К. є рідним братом матері П. – З. К. і З. теж померли.

Інших родичів та осіб які могли б бути спадкоємцями немає, тому В. є єдиним спадкоємцем П.

З метою прийняття спадщини, В. звернулася до приватного нотаріуса Київського міського нотаріального округу – Г. (м. Київ, вул. Ш., буд. 00, кв. 00, тел. 000-00-00).

Проте, нотаріус відмовив у видачі свідоцтва про право на спадщину, обґрунтовуючи відмову тим, що із наданих заявником документів не вбачається родинних відносин з П.

Факт того, що П. є двоюрідною сестрою В. підтверджується такими доказами:

- Свідоцтво про народження В. серії 00 № 00000 від 00.00.0000 р. (копія додається);
- Свідоцтво про одруження В. від 00.00.0000 р. (копія додається);
- Виписка із метричної книги за 0000 р. (копія додається);

- Свідоцтво про смерть П. серії 00-00 № 000000 від 00.00.0000 р. (копія додається);
- Свідоцтво про смерть К. серії 00-00 № 000000 від 00.00.0000 р. (копія додається);
- Свідоцтво про смерть З. серії 00-00 № 000000 від 00.00.0000 р. (копія додається);
- Свідоцтво про одруження П. серії 00-00 № 000000 від 00.00.0000 р. (копія додається);
- Свідоцтво про народження П. серії 00-00 № 000000 від 00.00.0000 р. (копія додається);
- Свідоцтво про народження К. серії 00-00 № 000000 від 00.00.0000 р. (копія додається);
- Свідоцтво про народження З. серії 00-00 № 000000 від 00.00.0000 р. (копія додається).

Додаткові докази будуть надані суду з дотриманням вимог ст. 131 ЦПК України, після отримання відповідей на запити до державних установ: Державного архіву м. Києва (м. Київ, вул. Олени Теліги, 23), Відділу РАЦС Подільського РУЮ у м. Києві (м. Київ, вул. Борисоглібська, 6), Відділу РАЦС Києво-Святошинського РУЮ у м. Києві (м. Боярка, вул. Білогородська, 134-а) та КП «Поділ-житло» (м. Київ, вул. Хорива, 36).

Встановлення факту родинних відносин між П. яка померла 18 травня 2012 р. та В. потрібне заявнику з метою прийняття спадщини після смерті П.

Відповідно до п. 5 ч. 2 ст. 234 ЦПК України, суд розглядає в порядку окремого провадження справи про встановлення фактів, що мають юридичне значення.

Суд розглядає справи про встановлення факту родинних відносин між фізичними особами (п.1 ч.1 ст.256 ЦПК України).

За приписами ст. 256 ЦПК України, в судовому порядку можуть встановлюватись факти, від яких залежить виникнення, зміна або припинення особистих чи майнових прав фізичних осіб, якщо законом не передбачено іншого порядку їх встановлення.

За правилом ч.1 ст.257 ЦПК України, заява фізичної особи про встановлення факту, що має юридичне значення, подається до суду за місцем її проживання.

Оскільки заявник зареєстрована та проживає в О. районі міста Києва, то даний спір підсудний О. районному суду м. Києва.

За ч. 1 ст. 4 Закону України «Про судовий збір», судовий збір справляється

у відповідному розмірі від мінімальної заробітної плати у місячному розмірі, встановленої законом на 1 січня календарного року, в якому відповідна заява або скарга подається до суду, - у відсотковому співвідношенні до ціни позову та у фіксованому розмірі.

Згідно із п. 1.5. ч. 2 ст. 4 Закону України «Про судовий збір», ставка судового збору за подання до суду заяви у справах окремого провадження становить

0, 1 розміру мінімальної заробітної плати.

Відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 2012 рік» розмір мінімальної заробітної плати на 1 січня 2012 р. складає 1073 грн. 00 коп.

Таким чином, розмір судового збору за подання до суду даної позовної заяви становить 107, 30 грн.

На підставі вищевикладеного та ст.ст. 3, 234, 256, 257, 259 ЦПК України,

ПРОШУ:

Встановити факт родинних відносин між П. та В., а саме: те, що П., яка померла 18 травня 2012 р. є двоюрідною сестрою В.

Додатки:

1. Копія паспорта В. на 3 арк.
2. Копія свідоцтва про народження В. серії 00 № 000000 від 00.00.0000 р.
3. Копія свідоцтва про одруження В. від 00.00.0000 р.
4. Копія виписки із метричної книги за 0000 р.
5. Копія свідоцтва про смерть П. серії 00-00 № 000000 від 00.00.0000 р. (копія додається);
6. Копія свідоцтва про смерть К. серії 00-00 № 000000 від 00.00.0000 р. (копія додається);
7. Копія свідоцтва про смерть З. серії 00-00 № 000000 від 00.00.0000 р. (копія додається);
8. Копія свідоцтва про одруження П. серії 00-00 № 000000 від 00.00.0000 р. (копія додається);
9. Копія свідоцтва про народження П. серії 00-00 № 000000 від 00.00.0000 р. (копія додається).
10. Копія свідоцтва про народження К. серії 00-00 № 000000 від 00.00.0000 р. (копія додається).
11. Копія свідоцтва про народження З. серії 00-00 № 000000 від 00.00.0000 р. (копія додається).

12. Копії листів до державних установ з відповідями.
13. Квитанція про сплату судового збору на суму 107,30 грн.
14. Копія довіреності представника.
15. Копія заяви з додатками для заінтересованої особи.

_____ 201__ р.

Представник заявника за довіреністю
Б.

**До Дарницького районного суду
м. Києва**

ПОЗИВАЧ: Л.,
00000, м. К., вул. К., 00, кв. 00,
яка діє в інтересах неповнолітнього сина
І.,
00000, м. К., вул. К., 00, кв. 00,
зв'язок поштовий.

ВІДПОВІДАЧ: М.,
zareestrovaniy za adresu:
00000, м. К., вул. К., 00, кв. 00,
останнє відоме місце фактичного
проживання:
00000, м. К., вул. П., 00-0, кв. 00,
zasobi зв'язку ne vidomi.

ТРЕТЯ ОСОБА: Дарницьке РУ ГУ МВС України
в м. Києві,
02068, м. Київ, вул. Кошиця, 3-А,
тел. 572-71-02.

Служба у справах дітей Дарницької
районної у м. Києві державної
адміністрації,
02121, м. Київ, просп. Бажана, 7-є,
тел. 564-42-90.

ПОЗОВНА ЗАЯВА

про визнання особи такою, що втратила право на користування житловим приміщенням та усунення перешкод у здійсненні права власності

Я, Л. та мій неповнолітній син І. 9 квітня 1995 р. народження (копія свідоцтва про народження додається), zareestrovaniy ta prozhyvaemo v kvartiri № 00 будинку № 00 на вул. К. в м. К., що підтверджується довідкою форми № 00 (копія додається).

Дана квартира належить на праві приватної власності І., що підтверджується договором дарування від 00.00.0000 р. який посвідчений приватним нотаріусом Київського міського нотаріального округу, zareestrovaniy v reestri za № 0000 ta zareestrovaniy v Komunalnomu pidpriemstvi Київське міське бюро технічної інвентаризації та реєстрації права власності на об'єкти нерухомого майна (копія договору додається).

Рішенням Дарницького районного суду м. Києва від 15.07.2008 р. шлюб

між мною – Л. та відповідачем було розірвано, що підтверджується свідоцтвом про розірвання шлюбу від 28.07.2009 р. (копія додається).

3 грудня 2008 р. відповідач виїхав на постійне місце проживання в квартиру № 00 в будинку № 00-0 на бульварі П. в м. К., що підтверджується договором оренди житлового приміщення від 23.12.2008 р.

Житлом не цікавиться, спірне житло він залишив добровільно, ніхто йому не перешкодив проживати в спірній квартирі, його особистих речей в квартирі немає. В даний час відповідач проживає в орендованому житлі.

Таким чином, відповідач не проживає в квартирі № 00 будинку № 00 на вул. К. в м. К. з грудня 2008 р. по даний час (2010 р.), тобто більше одного року.

Відповідно до ч.2 ст. 405 Цивільного кодексу України, член сім'ї власника житла втрачає право на користування цим житлом у разі відсутності члена сім'ї без поважних причин понад один рік, якщо інше не встановлено домовленістю між ним і власником житла або законом.

Та обставина, що відповідач не проживає в спірному житлі з грудня 2008 р. по даний час (2010 р.), підтверджується актами житлово-експлуатаційної дільниці, яка обслуговує будинок (копія акту додається).

22.07.2008 р. відповідач самостійно знявся з реєстраційного обліку в квартирі № 00 будинку № 00 на вул. К. в м. К.

У лютому 2009 р. відповідач звернувся до мене (Л.) з проханням зареєструвати його в квартирі № 00 будинку № 00 на вул. К. в м. К. терміном до 06.08.2009 р. Відповідач зазначив, що реєстрація місця проживання необхідна йому для отримання кредиту в банку для купівлі іншого житла, також відповідач пообіцяв знятися з реєстраційного обліку в квартирі № 00 будинку № 00 на вул. К. в м. К. 06.08.2009 р.

Враховуючи, що відповідач не претендував на проживання в квартирі № 00 будинку № 00 на вул. К. в м. К. та пообіцяв знятися з реєстраційного обліку в квартирі № 00 будинку № 00 на вул. К. в м. К. 06.08.2009 р., а також те, що відповідач надав мені власноручно написану заяву про зняття з реєстраційного обліку в спірному житлі (копія додається), нотаріально завірену заяву про зняття з реєстраційного обліку в квартирі сина (І.) (копія додається) та довіреність на моє ім'я на зняття відповідача з реєстраційного обліку в квартирі № 00 будинку № 00 на вул. К. в м. К., я погодилася на прохання відповідача щодо реєстрації його місця проживання в квартирі № 00 будинку № 00 на вул. К. в м. К.

10.02.2009 р. відповідач зареєструвалася в квартирі № 00 будинку № 00 на вул. К. в м. К., що підтверджується довідкою форми № 3 (копія додається).

Починаючи з моменту реєстрації та до цього часу, відповідач у вказаній квартирі не проживає.

В обумовлений з ним час (06.08.2009 р.) з реєстраційного обліку в квартирі № 00 будинку № 00 на вул. К. в м. К. не знявся та продовжує перебувати на реєстраційному обліку в зазначеній квартирі, що підтверджується довідкою форми № 3.

Постійним місцем проживання відповідача є орендоване ним житло за адресою: м. К. бульвар П., буд. 00-0, кв. 00.

На мої прохання знятися з реєстрації за моєю адресою, відповідач не бажає.

Видану мені довіреність на зняття з реєстраційного обліку та нотаріально завірену заяву про зняття з реєстраційного обліку в квартирі № 00 будинку № 00 на вул. К. в м. К. відповідач скасував, що підтверджується заявою від 09.09.2009 р. вх. № 000/00-00/2009 р. (копія додається).

Таким чином, відповідач створює перешкоди у володінні, користуванні та розпорядженні квартирою, оскільки на відповідача нараховується вартість житлово-комунальних послуг, які він не сплачує.

Нараховані житлово-комунальні послуги сплачую я самостійно.

Також, я забезпечую утримання квартири, здійснюю витрати на утримання будинку та прибудинкової території тощо.

Реєстрація місця проживання відповідача за моєю адресою унеможливує вчинення мною дій щодо розпорядження квартирою (проведення ремонтів, перепланувань, укладання договорів щодо утримання квартири, тощо), оскільки потрібне погодження з відповідачем.

Проте відповідач не є власником даного майна (квартири) та не проживає в квартирі.

Відповідно до ст. 150 Житлового кодексу Української РСР, громадяни, які мають у приватній власності будинок (частину будинку), квартиру, користуються ним (нею) для особистого проживання і проживання членів їх сімей і мають право розпоряджатися цією власністю на свій розсуд: продавати, дарувати, заповідати, здавати в оренду, обмінювати, закладати, укладати інші не заборонені законом угоди.

Згідно з ч. 1 ст. 316 Цивільного кодексу України, правом власності є право особи на річ (майно), яке вона здійснює відповідно до закону за своєю волею, незалежно від волі інших осіб.

За ч. 1 ст. 317 Цивільного кодексу України, власникові належать права володіння, користування та розпорядження своїм майном.

Частина перша ст. 319 Цивільного кодексу України встановлює, що власник володіє, користується, розпоряджається своїм майном на власний розсуд.

Відповідно до припису ч. 1 ст. 321 Цивільного кодексу України, право власності є непорушним. Ніхто не може бути протиправно позбавлений цього права чи обмежений у його здійсненні.

Згідно з ч.1 ст. 383 Цивільного кодексу України, власник житлового будинку, квартири має право використовувати помешкання для власного проживання, проживання членів своєї сім'ї, інших осіб і не має права використовувати його для промислового виробництва.

Таким чином, мій син як власник квартири має право вільно володіти, користуватися та розпоряджатися своєю власністю.

Проте, визначені законодавством права як власника квартири, порушуються з боку відповідача.

Відповідач залишаючись зареєстрованим в спірній квартирі, що належить позивачеві (І.), істотно порушує його права і законні інтереси, а також мої права та інтереси щодо здійснення права власності в інтересах неповнолітнього сина, оскільки чинить перешкоди в користуванні квартирою, як власністю, тому відповідач підлягає зняттю з реєстрації в зазначеній вище квартирі.

Згідно з ч. 2 ст. 16 Цивільного кодексу України, способами захисту цивільних прав та інтересів можуть бути: припинення дії, яка порушує право (п. 3); відновлення становища, яке існувало до порушення (п. 4).

Згідно з правилом ст. 391 Цивільного кодексу України, власник майна має право вимагати усунення перешкод у здійсненні ним права користування та розпорядження своїм майном.

Ч. 1 ст. 114 Цивільного процесуального кодексу України встановлює, що позови з приводу нерухомого майна пред'являються до суду за місцем знаходження цього майна.

Відповідно до ч. 4 ст. 19 Сімейного кодексу України, при розгляді судом спорів щодо участі одного з батьків у вихованні дитини, місця проживання дитини, позбавлення та поновлення батьківських прав, побачення з дитиною матері, батька, які позбавлені батьківських прав, відібрання дитини від особи, яка тримає її у себе не на підставі закону або рішення суду, управління батьками майном дитини, скасування усиновлення та визнання його недійсним обов'язковою є участь органу опіки та піклування.

Додаткові докази для підтвердження обставин якими обгрунтовані позовні вимоги, будуть надані під час попереднього судового засідання.

На підставі вищевикладеного та ст.150 Житлового кодексу Української РСР, ст. 16, ч. 1 ст. 316, ч. 1 ст. 317, ст. 319, ч. 1 ст. 321 ч. 1 ст. 383, 391, ч. 2 ст. 405 Цивільного кодексу України, ст.ст. 1, 3, 117, 118, 119, 120, 122 Цивільного процесуального кодексу України,

ПРОШУ:

1. Визнати М. таким, що втратив право користування житлом – квартирою № 00 в будинку № 00 на вул. К. в м. К.
2. Усунути перешкоди у здійсненні права користування та розпорядження майном І. – квартирою № 00 в будинку № 00 на вул. К. в м. К., шляхом зняття з реєстраційного обліку М. в квартирі № 00 в будинку № 00 на вул. К. в м. К.
3. Судові витрати по сплаті судового збору та послуг з інформаційно-технічного забезпечення судового процесу покласти на відповідача.

Додатки:

1. Копія позовної заяви.

2. Копія свідоцтва про народження І.
3. Копія договору дарування від 17.07.2002 р.
4. Копія довідки Ф-№ 3.
5. Копія свідоцтва про розірвання шлюбу.
6. Копія паспорта відповідача.
7. Копія договору оренди житлового приміщення від 23.12.2008 р.
8. Копія заяви про зняття з реєстраційного обліку.
9. Копія нотаріально завіреної заяви про зняття з реєстраційного обліку.
10. Копія довіреності від 06.02.2009 р.
11. Копія заяви від 09.09.2009 р.
12. Квитанція про сплату судового збору.
13. Квитанція про сплату послуг з інформаційно-технічного забезпечення судового процесу.

_____ 201__ р.

Л.

До Дарницького районного суду м. Києва

Позивач: Л.,
00000, м. К., вул. К., 25/37, кв. 21,
зв'язок поштовий.

Представник позивача, адвокат: П.,
Свідоцтво про право на зайняття
адвокатською діяльністю № 0000 видане
КМ КДКА 29.08.2012 р.,
00000, м. К., вул. Б., буд. 00, оф. 00,
адреса для листування:
00000, м. К, вул. Н., буд. 00, кв. 00,
зв'язок поштовий.

Відповідач: Ш.,
00000, м. К., вул. К., буд. 23, кв. 99,
тел. 000-000-00-00.

Ціна позову: 40349.00 грн.

*Судовий збір:
Майнова вимога: 403.49 грн.
Немайнова вимога: 114.70 грн.*

ПОЗОВНА ЗАЯВА

**про встановлення факту проживання однією сім'єю без реєстрації шлюбу
та розподіл спільного майна**

Щодо підсудності спору

За правилом ч.1 ст.109 ЦПК України позови до фізичної особи пред'являються в суд за зареєстрованим у встановленому законом порядку місцем її проживання або за зареєстрованим у встановленому законом порядку місцем її перебування.

Відповідач зареєстрована та проживає на вул. К., буд. 23, кв. 99, що в Д. районі міста К.

Разом з цим, відповідно з ч. 1 ст. 114 ЦПК України позови, що виникають з приводу нерухомого майна, пред'являються за місцезнаходженням майна або основної його частини.

Майнова вимога даного позову стосується нерухомого майна – земельної ділянки, що знаходиться на вул. С., 183, ділянка 5 (с/т «Ж») у Л. районі м. К.

Таким чином, в даному випадку виникає конкуренція правил підсудності.

З даного питання в п. 41 Постанови Пленуму Вищого спеціалізованого

Суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ 01.03.2013 № 3 «Про деякі питання юрисдикції загальних судів та визначення підсудності цивільних справ» вказано, що перелік позовів, для яких визначено виключну підсудність (стаття 114 ЦПК) є вичерпним і розширеному тлумаченню не підлягає. Місцезнаходження нерухомого майна має бути підтверджено документально. **У разі конкуренції правил підсудності (наприклад, при об'єднанні позовів, на один з яких поширюється дія правила про виключну підсудність) мають застосовуватися правила виключної підсудності.**

Також, згідно з положенням п. 42 Постанови Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ 01.03.2013 № 3 «Про деякі питання юрисдикції загальних судів та визначення підсудності цивільних справ» виключну підсудність встановлено для позовів, що виникають із приводу нерухомого майна (частина перша статті 114 ЦПК). **Згідно з положеннями статті 181 ЦК до нерухомого майна належать: земельні ділянки, а також об'єкти, розташовані на них, переміщення яких є неможливим без їх знецінення та зміни їх призначення. Наприклад, це позови про право власності на таке майно; про право володіння і користування ним (стаття 358 ЦК); про поділ нерухомого майна, що є у спільній частковій власності та виділ частки із цього майна (статті 364, 367 ЦК); про поділ нерухомого майна, що є у спільній сумісній власності та виділ частки із цього майна (статті 370, 372 ЦК); про право користування нерухомим майном (визначення порядку користування ним); про право, яке виникло із договору найму жилого приміщення, оренди тощо; про визнання правочину з нерухомістю недійсним; про звернення стягнення на нерухоме майно - предмет іпотеки чи застави; розірвання договору оренди землі; стягнення орендної плати, якщо спір виник з приводу нерухомого майна; про усунення від права на спадкування та визначення додаткового строку для прийняття спадщини.**

Отже, за правилом виключної підсудності даний спір підсудний саме Л. районному суду м. К.

Щодо ціни позову та розміру судового збору

Щодо ціни позову, то згідно з приписами п. 9 ч. 1 ст. 80 ЦПК України ціна позову визначається у позовах про право власності на нерухоме майно, що належить фізичним особам на праві приватної власності, - дійсною вартістю нерухомого майна.

Відповідно до Висновку експерта про оціночну вартість земельної ділянки від 18.07.2013 р., наданого експертом ТОВ «Н.» Д. (ліцензія Державного агентства земельних ресурсів України серії 00 № 000000 від 18.10.2012 р. та Кваліфікаційне свідоцтво оцінювача з експертної грошової оцінки земельних ділянок серії 00 № 00000 від 22 грудня 2007 р., видане Державним агентством земельних ресурсів України), оціночна вартість

земельної ділянки площею 0.0331 га для ведення садівництва, на дату 18 липня 2013 року становить 80698.00 грн.

Оскільки позивач просить суд визнати за ним право власності на $\frac{1}{2}$ частину спірної земельної ділянки, то відповідно вартість $\frac{1}{2}$ частини земельної ділянки становитиме половину вартості всієї земельної ділянки, а саме: 40349.00 грн. Тому, ціна позову становить 40349.00 грн., що відповідає майновим вимогам позивача.

Згідно із п. 1.1. ч. 2 ст. 4 Закону України «Про судовий збір» ставка судового збору за подання до суду позовної заяви майнового характеру становить 1 % ціни позову, але не менше 0, 2 розміру мінімальної заробітної плати та не більше трьох розмірів мінімальної заробітної плати.

Оскільки ціна позову становить 40349.00 грн., то сума судового збору за майнову вимогу позивача складає 403.49 грн.

Згідно із п. 1.2. ч. 2 ст. 4 Закону України «Про судовий збір» ставка судового збору за подання до суду позовної заяви немайнового характеру становить 0, 1 розміру мінімальної заробітної плати.

Таким чином, на даний час сума збору за немайнову вимогу становить 114.70 грн.

Обставини спору:

Л. та Ш. познайомились у 1995 р. З часу знайомства між Л. та Ш., виникли дружні відносини, які внаслідок почуттів один до одного переросли в сімейне життя.

З червня 1995 року до вересня 2010 року Л. та Ш., спільно проживали в квартирі за адресою: м. К., вул. К., буд. 23, кв. 99, що можуть підтвердити свідки: мати відповідача Ш., яка проживає за адресою: м. К., вул. К., буд. 23, кв. 99; Ш., який проживає за адресою: м. К. вул. К., буд. 23, кв. 99; Т., яка проживає за адресою: м. К., вул. К., буд. 25/37, кв. 21; Л., яка проживає за адресою: м. К., вул. К., буд. 25/37, кв. 21.

Таким чином, Л. та Ш., вели спільне господарство, були пов'язані спільним побутом, тобто фактично проживали як одна сім'я, але без реєстрації шлюбу, оскільки будучи дорослими, свідомими людьми, вони ставилися з повагою та довірою один до одного, а тому не вдавалися до таких формальностей як реєстрація шлюбу.

Л. та Ш. мають дочку – О., 02.05.2001 р. народження, що підтверджується свідоцтвом про народження від 04.07.2001 р. Серія 0-00 № 000000 видане Д. районним управлінням юстиції у м. К (копія додається).

З часу народження дочки (02.05.2001 р.) та до цього часу Л. та Ш. спільно здійснювали та здійснюють її утримання та виховання.

У вересні 2010 р., через різні погляди на подальше сімейне життя та через розбіжності щодо виховання дитини Л. та Ш. почали проживати окремо.

Л. почав проживати за адресою: м. К., вул. К., буд. 25/37, кв. 21, а Ш., продовжила проживати за адресою: м. К., вул. К., буд. 23, кв. 99.

За час спільного проживання однією сім'єю без реєстрації шлюбу, Л. та Ш. придбали різне майно, в тому числі земельну ділянку площею 0.0331 га на вул. С., 183, ділянка 5 (с/т «Ж») у Л районі м. К., з цільовим призначенням: «для ведення колективного садівництва», що підтверджується Державним актом на право власності на земельну ділянку від 07.07.2008 р., зареєстрованим в Книзі записів реєстрації державних актів на право власності на землю та на право постійного користування землею, договорів оренди землі за № 00-0-00000 (копія додається).

Виходячи із викладеного вище Л. та Ш. проживали однією сім'єю без реєстрації шлюбу з червня 1995 року до вересня 2010 року в квартирі за адресою: м. К., вул. К., буд. 23, кв. 99.

На даний час відповідач не визнає той факт, що він та Л. проживали однією сім'єю без реєстрації шлюбу з червня 1995 р. до вересня 2010 р. в квартирі за адресою: м. К., вул. К., буд. 23, кв. 99.

Крім того, Ш. не визнає тієї обставини, що набуто за час спільного проживання майно є їх спільною сумісною власністю та не бажає здійснити розподіл спільно набутого майна.

Таким чином, між сторонами вбачається спір про право, що за правилом ч. 6 ст. 235 ЦПК України, виключає можливість розгляду даного спору в порядку окремого провадження як зазначено в п. 5 ч. 1 ст. 256 ЦПК України.

Нормативно-правове обґрунтування позовних вимог:

Відповідно до ч. 2 ст. 3 СК України сім'єю складають особи, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом, мають взаємні права та обов'язки.

Дана норма визначає загальні ознаки, яким повинен бути зв'язок між фізичними особами для того, щоб вони вважалися сім'єю. До таких ознак належать: спільне проживання, пов'язаність спільним побутом, взаємні права та обов'язки.

Згідно з приписами ч. ч. 1, 2 ст. 21 СК України шлюбом є сімейний союз жінки та чоловіка, зареєстрований у органі державної реєстрації актів цивільного стану.

Разом з тим, за змістом ч. 3 ст. 4 СК України кожна особа має право на проживання в сім'ї.

Відповідно до ст. 74 СК України якщо жінка та чоловік проживають однією сім'єю, але не перебувають у шлюбі між собою або в будь-якому іншому шлюбі, майно, набуто ними за час спільного проживання, належить їм на праві спільної сумісної власності, якщо інше не встановлено письмовим договором між ними. На майно, що є об'єктом права спільної сумісної власності жінки та чоловіка, які не перебувають у шлюбі між собою або в будь-якому іншому шлюбі, поширюються положення глави 8 цього Кодексу.

Отже, Л. та Ш. проживали однією сім'єю без реєстрації шлюбу з червня 1995 р. до вересня 2010 р. в квартирі за адресою: м. К., вул. К., буд. 23, кв. 99. В іншому зареєстрованому шлюбі сторони не перебували. Тому, майно набуто сторонами за час спільного проживання є їх спільною сумісною власністю.

У п. 20 постанови Пленуму Верховного Суду України «Про практику застосування судами законодавства при розгляді справ про право на шлюб, розірвання шлюбу, визнання його не дійсним та поділ спільного майна подружжя» від 21.12.2007 р. № 11 роз'яснено, що під час застосування ст.74 СК України, що регулює поділ майна осіб, які проживають у фактичних шлюбних відносинах судам необхідно враховувати, що **правило зазначеної норми поширюється на випадки, коли чоловік та жінка не перебувають в будь-якому іншому шлюбі й між ними склалися усталені відносини, що притаманні подружжю.**

Стаття 61 СК України передбачає, що об'єктом права спільної сумісної власності подружжя може бути будь-яке майно, за винятком виключеного з цивільного обороту. Об'єктом права спільної сумісної власності є заробітна плата, пенсія, стипендія, інші доходи, одержані одним із подружжя. Якщо одним із подружжя укладено договір в інтересах сім'ї, то гроші, інше майно, в тому числі гонорар, вигреш, які були одержані за цим договором, є об'єктом права спільної сумісної власності подружжя.

Згідно ч. 1 ст. 69 СК України дружина і чоловік мають право на поділ майна, що належить їм на праві спільної сумісної власності, незалежно від розірвання шлюбу.

За приписами ч. 1 ст. 70 СК України у разі поділу майна, що є об'єктом права спільної сумісної власності подружжя, частки майна дружини та чоловіка є рівними, якщо інше не визначено домовленістю між ними або шлюбним договором.

Як зазначено в п. 1 ч. 2 ст. 18 СК України, одним із способів захисту сімейних прав та інтересів є встановлення правовідношення.

Водночас, слід зазначити, що предметом даного позову є встановлення факту проживання однією сім'єю без реєстрації шлюбу та поділ майна за період з червня 1995 р. до вересня 2010 р., тому при вирішенні даного спору застосуванню підлягають норми матеріального права, що діяли на момент виникнення спірних правовідносин, оскільки відповідно до ч. 1 ст. 58 Конституції України закони та інші нормативно-правові акти не мають зворотної дії в часі.

Таким чином, СК України від 10.01.2002 р. не може поширюватися на правовідносини, які виникли до 1 січня 2004 р. – до набрання ним чинності. До відносин, що виникли між позивачем та відповідачем, протягом червня 1995 р. і до 1 січня 2004 р. мають застосовуватися норми чинного на той час законодавства, в тому числі і Кодексу про шлюб та сім'ю України (далі – КпШС України).

До відносин, що виникли між сторонами за період з 01.01.2004 р. до вересня 2010 р. застосовується правило ст. 74 СК України (аналогічна правова позиція міститься в ухвалі Верховного Суду України від 26.10.2011 р. у справі № 0-0000).

Оскільки чинний протягом червня 1995 р. і до 1 січня 2004 р. КпШС України не передбачав встановлення фактичного шлюбу та розподілу

спільного майна, то встановленню підлягає тільки період з 01.01.2004 р. до вересня 2010 р., згідно з ст. 74 СК України.

Таким чином, вбачаються достатні фактичні та правові підстави для встановлення факту проживання однією сім'єю без реєстрації шлюбу між позивачем та відповідачем та розподілу спільного майна набутого за період з 01.01.2004 р. до вересня 2010 р.

На підставі вищевикладеного та ст. ст. 3, 21, 74 Сімейного кодексу України, ст. 3, 84, 117, 119, 120, 122 Цивільного процесуального кодексу України,

ПРОШУ:

1. Позов задовольнити.
2. Встановити факт проживання Л. та Ш. однією сім'єю без реєстрації шлюбу з 1 січня 2004 р. до вересня 2010 р.
3. Визнати об'єктом спільної сумісної власності Л. та Ш. – земельну ділянку площею 0.0331 га на вул. С., 183, ділянка 5 (с/т «Ж») у Л. районі м. Києва.
4. Визнати за Л. право власності на $\frac{1}{2}$ частину земельної ділянки площею 0.0331 га на вул. С., 183, ділянка 5 (с/т «Ж») у Л. м. К. та визнати за Ш. право власності на $\frac{1}{2}$ частину земельної ділянки площею 0.0331 га на вул. С., 183, ділянка 5 (с/т «Ж») у Л. районі м. Києва.

Додатки:

1. Оригінал квитанції про сплату судового збору на суму 403.49 грн.
2. Оригінал квитанції про сплату судового збору на суму 114.70 грн.
3. Копія довіреності від 06.07.2012 р. посвідченої приватним нотаріусом К. міського нотаріального округу Б. та зареєстрованої в реєстрі за № 0000.
4. Копія паспорта Л. на 3 арк.
5. Копія свідоцтва про народження О. від 04.07.2012 р. серія 00-00 № 000000.
6. Копії фотознімків (фототаблиця) на 4 арк.
7. Копія Державного акту на право власності на земельну ділянку від 07.07.2008 р., зареєстрованим в Книзі записів реєстрації державних актів на право власності на землю та на право постійного користування землею, договорів оренди землі за № 00-0-00000.
8. Копія Звіту про оціночну вартість земельної ділянки для ведення садівництва від 18 липня 2013 р., наданого ТОВ «Н.» на 36 арк.
9. Копія позовної заяви з додатками для відповідача.

_____ 201__ р.

**З повагою до суду,
представник позивача за довіреністю, адвокат**

П.

**До Солом'янського районного суду
м. Києва**
03680, м. Київ, вул. Максима Кривоноса, 25

ПОЗИВАЧ: А.,
К. край, Б. район, ст. П., вул. З., 114,
зв'язок поштовий.

З.,
К. край, Б. район, ст. П., вул. З., 144,
зв'язок поштовий.

О.,
00000, м. К., вул. Ю. К., буд. 6, кв. 46,
зв'язок поштовий.

ВІДПОВІДАЧ: К.,
00000, м. К., вул. З., буд. 4, кв. 32,
засоби зв'язку не відомі.

ТРЕТЯ ОСОБА: М.,
00000, Ч. обл., З. район, м. В., вул. Н., 7-Б,
кв. 4,
засоби зв'язку не відомі.

ПОЗОВНА ЗАЯВА
про відшкодування матеріальної та моральної шкоди

Ціна позову: 144178,20 грн.

А. є власником автомобіля марки "Subaru Legacy Outback", реєстраційний номер 00000000, 2004 року випуску, двигун № 0000000, VIN 000000000000000000, що підтверджується свідоцтвом про реєстрацію ТЗ 23 УВ 000000, видане УГИБДД ГУВД по К. краю (копія додається).

16.10.2010 р., А. видав Довіреність на користування, управління та розпорядження вказаним автомобілем своєму сину З., 27.03.1973 року народження (копія довіреності додається).

29.03.2011 року на перехресті пр-т Ч. – вул. М. в м. К. за участю вказаного автомобіля сталася дорожньо-транспортна пригода, внаслідок якої пошкоджено належний А. автомобіль та завдана шкода здоров'ю О. який знаходився за кермом автомобіля та його брату З., який знаходився на місці пасажира. Обставини даної дорожньо-транспортної пригоди зафіксовані в протоколі про адміністративне правопорушення від 18.04.2011 року № 000000 (копія додається).

Так, відповідно до протоколу про адміністративне правопорушення від 18.04.2011 року № 000000, гр. К. 29.03.2011 р. о 23 год. 05 хв. на перехресті пр-ту Ч. – вул. М. в м. К., керуючи автомобілем "Audi" д.н. 00000000, в порушення вимог п.п. 2.3 (б), 16.6 ПДР України, не врахувавши дорожньої обстановки, почав виконувати маневр лівого повороту на вул. М. та не переконавшись в безпечності свого маневру, не надав дорогу автомобілю "Subaru" д.н. 00000000, який рухався у зустрічному напрямку, внаслідок чого скоїв зіткнення із вказаним автомобілем, що призвело до пошкодження транспортних засобів.

Постановою Апеляційного суду м. К. від 07.06.2011 у справі № 00/0000/000/0000 (копія додається) К. було визнано винним у вчиненні адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 124 КУпАП та накладено на нього адміністративне стягнення у виді штрафу в розмірі двадцяти п'яти неоподаткованих мінімумів доходів громадян.

Відповідно до ч. 2 ст. 61 ЦПК України, обставини, встановлені судовим рішенням у цивільній, господарській або адміністративній справі, що набрало законної сили, не доказуються при розгляді інших справ, у яких беруть участь ті самі особи або особа, щодо якої встановлено ці обставини.

Таким чином, вина К. у вчиненні дорожньо-транспортної пригоди, а отже й вина у заподіянні матеріальної та моральної шкоди, є встановленою і доказуванню не підлягає.

Відповідно до Звіту про оцінку автомобіля Subaru Outback 2.5 і номерний знак 00000000, складеного 22.09.2011 року оцінювачем ТОВ Український експертний центр "Експерт-Сервіс Авто" (Сертифікат суб'єкта оціночної діяльності № 11276/11 від 14.01.2011) С (Кваліфікаційне свідоцтво оцінювача МФ № 6817 від 04.04.2009) вартість матеріального збитку, завданого власнику автомобіля Subaru Outback 2.5 і номерний знак 00000000, в результаті його пошкодження при ДТП, складає 137 148, 93 грн. (копія звіту додається).

Відповідно до Полісу обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів № 00/0000000 цивільно-правова відповідальність К. відносно транспортного засобу Audi A4 номерний знак 00000000, була застрахована ПрАТ "С."Т.".

Згідно з п. 2 вказаного полісу ліміт відповідальності страховика встановлено у розмірі 25500 грн. за шкоду майну. Франшиза – нульова.

ПрАТ "С."Т." повідомила А. про згоду виплатити страхове відшкодування у розмірі 25500 грн., що і було згодом здійснено, що підтверджується листом від 04.11.2011 р. (копія додається).

Таким чином, сума збитків, яка залишилась невідшкодованою шляхом виплати страхового відшкодування складає **111 648, 93 грн.** (137 148, 93 грн. – 25500,00 грн.).

Крім того, за проведення зазначеного експертного дослідження О. було понесено витрати, які становлять **3200,00 грн.**, що підтверджується рахунком-фактурою № 00-00 від 18.05.2011 р. (копія додається), що також підлягають відшкодуванню відповідачем.

Відповідно до ч. 1 ст. 1166 Цивільного кодексу України (далі – ЦК України), майнова шкода, завдана неправомірними рішеннями, діями чи бездіяльністю особистим немайновим правам фізичної або юридичної особи, а також шкода, завдана майну фізичної або юридичної особи, відшкодовується в повному обсязі особою, яка її завдала.

Згідно з ч. 2 ст. 1187 ЦК України, шкода, завдана джерелом підвищеної небезпеки, відшкодовується особою, яка на відповідній правовій підставі (право власності, інше речове право, договір підряду, оренди тощо) володіє транспортним засобом, механізмом, іншим об'єктом, використання, зберігання або утримання якого створює підвищену небезпеку.

Стаття 1188 ЦК України встановлює, що шкода, завдана внаслідок взаємодії кількох джерел підвищеної небезпеки, відшкодовується на загальних підставах, а саме, зокрема, шкода, завдана одній особі з вини іншої особи, відшкодовується винною особою (ч.1).

За приписами ч.1 ст. 1187 ЦК України, джерелом підвищеної небезпеки є діяльність, пов'язана з використанням, зберіганням або утриманням транспортних засобів, механізмів та обладнання, використанням, зберіганням хімічних, радіоактивних, вибухо- і вогнебезпечних та інших речовин, утриманням диких звірів, службових собак та собак бійцівських порід тощо, що створює підвищену небезпеку для особи, яка цю діяльність здійснює, та інших осіб.

Відповідно до п. 2 Постанови Пленуму Верховного суду України «Про практику розгляду судами цивільних справ за позовами про відшкодування шкоди» від 27.03.1992 року № 6, розглядаючи позови про відшкодування шкоди, суди повинні мати на увазі, що шкода, заподіяна особі і майну громадянина або заподіяна майну юридичної особи, підлягає відшкодуванню в повному обсязі особою, яка її заподіяла, за умови, що дії останньої були неправомірними, між ними і шкодою є безпосередній причинний зв'язок та є вина зазначеної особи, а коли це було наслідком дії джерела підвищеної небезпеки, незалежно від наявності вини.

В п. 4 Постанови Пленуму Верховного суду України «Про практику розгляду судами цивільних справ за позовами про відшкодування шкоди» від 27.03.1992 року № 6 роз'яснено, що джерелом підвищеної небезпеки належить визнавати будь-яку діяльність, здійснення якої створює підвищену імовірність заподіяння шкоди через неможливість контролю за нею людини, а також діяльність по використанню, транспортуванню, зберігання предметів, речовин і інших об'єктів виробничого, господарського чи іншого призначення, які мають такі ж властивості. Майнова відповідальність за шкоду, заподіяну діями таких джерел, має наставати як при цілеспрямованому їх використанні, так і при мимовільному прояву їх шкідливих властивостей (наприклад, у випадку заподіяння шкоди внаслідок мимовільного руху автомобіля). Під власником джерела підвищеної небезпеки розуміється юридична особа або громадянин, що здійснюють експлуатацію джерела підвищеної небезпеки в силу права власності, повного господарського відання, оперативного

управління або з інших підстав (договору оренди, довіреності тощо).

Відповідно до п. п. 3, 4 Постанови Пленуму Верховного суду України «Про практику розгляду судами цивільних справ за позовами про відшкодування шкоди» від 27.03.1992 року № 6, під володільцем джерела підвищеної небезпеки розуміється юридична особа або громадянин, що здійснюють експлуатацію джерела підвищеної небезпеки в силу права власності, повного господарського відання, оперативного управління або з інших підстав (договору оренди, довіреності тощо). Володільць джерела підвищеної небезпеки не відповідає за шкоду, заподіяну цим джерелом, якщо доведе, що воно вибуло з його володіння внаслідок протиправних дій інших осіб, а не з його вини.

Отже, зважаючи на викладене, відповідач зобов'язаний відшкодувати мені матеріальну шкоду в розмірі 114848,93 грн.

Також, з вини відповідача завдано матеріальних збитків З., які полягають у витратах на лікування. Сума витрат на лікування З становить **1329,27 грн.**, що підтверджується квитанціями (копії додаються).

Ч. 1 ст. 1195 ЦК України передбачає, що фізична або юридична особа, яка завдала шкоди каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я фізичній особі, зобов'язана відшкодувати потерпілому заробіток (дохід), втрачений ним внаслідок втрати чи зменшення професійної або загальної працездатності, а також відшкодувати додаткові витрати, викликані необхідністю посиленого харчування, санаторно-курортного лікування, придбання ліків, протезування, стороннього догляду тощо.

Отже, відповідач зобов'язаний відшкодувати позивачу – З. матеріальну шкоду яка полягає у витратах на придбання ліків.

Крім матеріальної шкоди, позивачам було заподіяно моральну шкоду, яка полягає у такому.

А. зазнав сильних душевних переживань через заподіяння шкоди здоров'ю його синів – З. та О. внаслідок дорожньо-транспортної пригоди. З. та О. є єдиними дітьми А., тому звістка про те, що вони потрапили в ДТП шокувала А., адже крім того, що завдано шкоду здоров'ю його синів, також створювалася загроза їх життю.

Також, сильних душевних переживань завдало А. те, що було заподіяно значної шкоди його автомобілеві. Позивач – А. переживав, що ні він ні його сини не зможуть користуватися належним йому автомобілем, що автомобіль не вдасться відремонтувати, що доведеться затратити багато коштів для його ремонту.

Завдана А. моральна шкода оцінюється у **8000 грн.**

З. зазнав моральної шкоди внаслідок сильних душевних переживань через шкоду завдану власному здоров'ю, необхідності лікування, через необхідність витратити кошти на лікування а не на інші заходи сімейного чи особистого характеру. З. є громадянином Російської Федерації, де постійно проживає та працює. Також, через стан здоров'я після ДТП, З. зазнав моральних страждань через неможливість працювати на роботі, оскільки був тимчасово

непрацездатним. Єдиним джерелом доходів О. є його робота, проте він тимчасово був позбавлений можливості працювати та отримувати доходи для утримання сім'ї. Проте його робота – це не лише виконання трудових обов'язків а й спілкування з колегами, з друзями, з якими він не міг бачитися як це було раніше. Період лікування та тимчасової втрати працездатності, ніби проміжок часу вирваний з життя З., адже він не міг в цей час займатися звичними справами (роботою, домашнім господарством), не міг нормально проводити час з сім'єю, друзями. Адже, через стан здоров'я З. не міг виїхати з України до Російської Федерації, до свого дому та до своєї сім'ї.

Завдана З. моральна шкода оцінюється у **10000 грн.**

О. зазнав моральної шкоди внаслідок сильних душевних переживань через шкоду завдану власному здоров'ю, психологічний стрес, тощо. О., також змушений був лікуватися, що змусило витратити кошти на лікування а не на інші заплановані витрати. Також, після ДТП у О. порушилися стосунки з оточуючими людьми, оскільки через шкоду здоров'ю О. теж не міг працювати на роботі, що вплинуло на його фінансовий стан. Додатково моральних страждань позивачу О. завдало те, що внаслідок ДТП постраждав його рідний брат З, який приїхав до нього з Російської Федерації і замість того щоб проводити час в сімейному колі, змушені провести час в лікарні.

Завдана О. моральна шкода оцінюється у **10000 грн.**

Стаття 23 ЦК України встановлює, що особа має право на відшкодування моральної шкоди, завданої внаслідок порушення її прав (ч. 1). Моральна шкода полягає: 1) у фізичному болю та стражданнях, яких фізична особа зазнала у зв'язку з каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я; 2) у душевних стражданнях, яких фізична особа зазнала у зв'язку з протиправною поведінкою щодо неї самої, членів її сім'ї чи близьких родичів; 3) у душевних стражданнях, яких фізична особа зазнала у зв'язку із знищенням чи пошкодженням її майна; 4) у приниженні честі та гідності фізичної особи, а також ділової репутації фізичної або юридичної особи (ч.2). Моральна шкода відшкодовується грошми, іншим майном або в інший спосіб. Розмір грошового відшкодування моральної шкоди визначається судом залежно від характеру правопорушення, глибини фізичних та душевних страждань, погіршення здібностей потерпілого або позбавлення його можливості їх реалізації, ступеня вини особи, яка завдала моральної шкоди, якщо вина є підставою для відшкодування, а також з урахуванням інших обставин, які мають істотне значення. При визначенні розміру відшкодування враховуються вимоги розумності і справедливості (ч. 3). Моральна шкода відшкодовується незалежно від майнової шкоди, яка підлягає відшкодуванню, та не пов'язана з розміром цього відшкодування (ч. 4). Моральна шкода відшкодовується одноразово, якщо інше не встановлено договором або законом (ч. 5).

Згідно з п. 3 постанови Пленуму Верховного Суду України № 4 «Про судову практику в справах про відшкодування моральної (немайнової) шкоди» від 31 березня 1995р., відповідно до чинного законодавства моральна шкода може полягати, зокрема у моральних переживаннях у зв'язку з ушкодженням

здоров'я, у порушенні прав, наданих споживачам, інших цивільних прав, у порушенні стосунків з оточуючими людьми, при настанні інших негативних наслідків.

Відповідно до ч. 1 ст. 1167 ЦК України, моральна шкода, завдана фізичній або юридичній особі неправомірними рішеннями, діями чи бездіяльністю, відшкодовується особою, яка її завдала, за наявності її вини, крім випадків, встановлених частиною другою цієї статті.

Згідно з ч.1 ст. 1168 ЦК України, моральна шкода, завдана каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я, може бути відшкодована одноразово або шляхом здійснення щомісячних платежів.

Стаття 32 ЦПК України встановлює, що позов може бути пред'явлений спільно кількома позивачами або до кількох відповідачів. Кожен із позивачів або відповідачів щодо другої сторони діє в цивільному процесі самостійно (ч. 1). Участь у справі кількох позивачів і (або) відповідачів (процесуальна співучасть) допускається, якщо: 1) предметом спору є спільні права чи обов'язки кількох позивачів або відповідачів; 2) права і обов'язки кількох позивачів чи відповідачів виникли з однієї підстави; 3) предметом спору є однорідні права і обов'язки (ч. 2).

В даному випадку можлива процесуальна співучасть шляхом пред'явлення цього позову спільно кількома позивачами – А., З. та О. до одного відповідача – К., оскільки права позивачів та обов'язки відповідача виникли з однієї підстави – заподіяння збитків внаслідок дорожньо-транспортної пригоди, що сталася з вини відповідача.

Як зазначено в ч. 3 ст.32 ЦПК України, співучасники можуть доручити вести справу одному із співучасників, якщо він має повну цивільну процесуальну дієздатність. Тому, А. та З. доручають О., на підставі ст.ст. 32 та 42 ЦПК України, підписати даний позов, подати його до суду та вести справу в суді, для чого О. надано довіреності від 16.10.2010 р., та від 05.10.2011 р. (копії довіреностей додаються).

Відповідно до ч. 3 та ч. 6 ст. 110 ЦПК України, позови про відшкодування шкоди, завданої каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю фізичної особи, чи шкоди, завданої внаслідок скоєння злочину, можуть пред'являтися також за місцем проживання позивача чи за місцем завдання шкоди. Позови про відшкодування шкоди, завданої майну фізичних або юридичних осіб, можуть пред'являтися також за місцем завдання шкоди.

Оскільки дана норма дозволяє позивачеві подати позов до суду за місцем проживання або за місцем завдання шкоди, то даний позов позивачі подають до С. районного суду м. Києва, як суду за місцем заподіяння шкоди.

На підставі вищевикладеного та ст. 16, ст. 23, ч. 1 ст. 1166, 1167, ч. 1 ст. 1168, ст. 1188, ч. 1 ст. 1195 Цивільного кодексу України, п. 2, п. 3, п. 4 постанови Пленуму Верховного Суду України № 4 «Про судову практику в справах про відшкодування моральної (немайнової) шкоди» від 31 березня 1995 року, ст. 3, 84, 117, 119, 120, 122 Цивільного процесуального кодексу України,

ПРОШУ:

1. Стягнути з К. на користь А. суму коштів у розмірі 114848,93 гривень як відшкодування матеріальної шкоди.
2. Стягнути з К. на користь А. суму коштів у розмірі 8000 гривень як відшкодування моральної шкоди.
3. Стягнути з К. на користь З. суму коштів у розмірі 1329,27 гривень як відшкодування матеріальної шкоди.
4. Стягнути з К. на користь З. суму коштів у розмірі 10000 гривень як відшкодування моральної шкоди.
5. Стягнути з К. на користь О. суму коштів у розмірі 3200,00 гривень як відшкодування матеріальної шкоди.
6. Стягнути з К. на користь О. суму коштів у розмірі 10000 гривень як відшкодування моральної шкоди.
7. Стягнути з К. на користь О. суму коштів у розмірі 1442,00 гривні як відшкодування судового збору.

Додатки:

1. Копія позовної заяви.
2. Копія свідоцтвом про реєстрацію 000000 000000, видане УГИБДД ГУВД по К. краю.
3. Копія довіреності на користування, управління та розпорядження транспортним засобом від 16.10.2010 р.
4. Копія протоколу про адміністративне правопорушення від 18.04.2011 № 00000.
5. Копія постанови Апеляційного суду м.Києва від 07.06.2011 у справі № 00/0000/000/0000.
6. Копія Звіту про оцінку автомобіля Subaru Outback 2.5 і номерний знак 00000000 від 22.09.2011 р.
7. Копія акту здачі-прийняття робіт (надання послуг) № 00-00 від 27.05.2011 р.
8. Копія рахунку-фактури № 00-00 від 18.05.2011р.
9. Копія квитанції про оплату оцінки автомобіля Subaru Outback 2.5 і номерний знак 00000000.
10. Копія Полісу № 00/0000000 обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів.
11. Копія розрахунку суми страхового відшкодування.
12. Копія листа ПрАТ "С."Т." про згоду виплатити страхове відшкодування у розмірі 25 500 грн. від 04.11.2011р.
13. Копії квитанцій про придбання ліків на 3 арк., на загальну суму 1329,27 грн.
14. Копія довідки Київського бюро СМЕ за формою № КФ-7Ж.
15. Копія довіреності на представництво в суді від 05.10.2011р.

16. Квитанція про сплату судового збору.

_____ 201__ р.

А.

З.

(від свого імені та за дорученням А.
згідно довіреності від 16.10.2010 р.)

**До Подільського районного суду
м. Києва**

ПОЗИВАЧ: Т.,
00000, м. К., вул. В., буд. 21/7, кв. 38,
тел. 000-00-00.

ВІДПОВІДАЧ: К.,
00000, м. К., вул. В., буд. 21/7, кв. 42,
засоби зв'язку не відомі.

ТРЕТЯ ОСОБА: Комунальне підприємство «Г.»,
00000, м. К., пр-т П., буд. 4,
тел. 000-00-00.

І.,
00000, м. К., вул. В., буд. 21/7, кв. 38,
тел. 000-00-00.

М.,
00000, м. К., вул. В., буд. 21/7, кв. 38,
тел. 000-00-00.

ПОЗОВНА ЗАЯВА
про відшкодування матеріальної та моральної шкоди

Ціна позову: 27 643 грн.

Я, Т., проживаю у квартирі № 38 будинку № 21/7 по вул. В. у м. К., що підтверджується довідкою з місця проживання (копія додається).

Дана квартира належить мені на праві власності, що підтверджується свідоцтвом про право власності (копія додається).

Крім мене співвласниками вказаної квартири є М. та І., що підтверджується свідоцтвом про право власності (згідно з довідки Ф-3, співвласники проживають зі мною в кв. № 38, а тому виступають як треті особи по даній справі, оскільки заінтересовані в результатах її вирішення).

23.07.2009 р. відповідач, квартира якого розташована на поверх вище над моєю, вчинив залиття яким завдав моїй квартирі (№ 38) матеріальних збитків, що підтверджується актом від 23.07.2009 р. (копія додається).

Такі дії відповідача є протиправними, оскільки він як власник квартири № 42 зобов'язаний утримувати своє майно (і квартиру, і сантехнічне обладнання в ній) у належному стані і використовувати його так, щоб це не шкодило іншим особам.

Своїми неправомірними діями відповідач завдав мені майнову шкоду, яку він зобов'язаний відшкодувати.

Відповідно до п. 3 ч. 2 ст. 11 Цивільного кодексу України, підставами виникнення цивільних прав та обов'язків, зокрема, є завдання майнової (матеріальної) та моральної шкоди іншій особі.

Згідно з ст. 509 Цивільного кодексу України, зобов'язанням є правовідношення, в якому одна сторона (боржник) зобов'язана вчинити на користь другої сторони (кредитора) певну дію (передати майно, виконати роботу, надати послугу, сплатити гроші тощо) або утриматися від певної дії, а кредитор має право вимагати від боржника виконання його обов'язку.

Зобов'язання виникають з підстав, встановлених статтею 11 цього Кодексу.

Відповідно до ч. 1 ст. 1166 Цивільного кодексу України, майнова шкода, завдана неправомірними рішеннями, діями чи бездіяльністю особистим немайновим правам фізичної або юридичної особи, а також шкода, завдана майну фізичної або юридичної особи, відшкодовується в повному обсязі особою, яка її завдала.

Згідно з ст. 1192 Цивільного кодексу України, з урахуванням обставин справи суд за вибором потерпілого може зобов'язати особу, яка завдала шкоди майну, відшкодувати її в натурі (передати річ того ж роду і такої ж якості, полагодити пошкоджену річ тощо) або відшкодувати завдані збитки у повному обсязі. Розмір збитків, що підлягають відшкодуванню потерпілому, визначається відповідно до реальної вартості втраченого майна на момент розгляду справи або виконання робіт, необхідних для відновлення пошкодженої речі.

Отже, відповідач зобов'язаний відшкодувати мені матеріальну шкоду, завдану внаслідок його протиправних дій.

Розмір матеріальної шкоди становить 17 643 грн., що підтверджується висновком спеціаліста Д. (копія додається).

Крім матеріальної шкоди, мені було заподіяно моральну шкоду, яка полягає у такому.

Крім вказаної квартири (№ 38) іншого житла я не маю, тому завдання збитків моєму житлу викликало у мене сильні душевні переживання, оскільки я змушена проживати в неналежних умовах.

У моїй квартирі, зруйновано залиттям, результати ремонтно-оздоблювальних робіт, які я здійснювала після першого залиття моєї квартири Відповідачем.

Разом зі мною у квартирі проживають мої малолітні внуки (2006 та 2008 рр. народження) та моя мама (1926 р. народження). Після залиття я переживаю за те, що мої внуки та мати проживають у житлі яке потребує ремонту, оскільки стіни та меблі перебувають у жахливому стані, що ускладнює можливість користуватися ними та квартирою.

У результаті протиправних дій відповідача пошкоджено меблі, що знаходяться у моїй квартирі, які я купувала за свої кошти та враховуючи сучасні ціни на меблі, я не скоро зможу купити нові.

Завдану мені моральну шкоду я оцінюю у 10 000 грн.

Згідно з п. 3 постанови Пленуму Верховного Суду України №4 "Про судову практику в справах про відшкодування моральної (немайнової) шкоди" від 31 березня 1995 р., відповідно до чинного законодавства моральна шкода може полягати, зокрема у моральних переживаннях у зв'язку з ушкодженням здоров'я, у порушенні прав, наданих споживачам, інших цивільних прав (права власності, недоторканості та цілісності майна), у порушенні стосунків з оточуючими людьми, при настанні інших негативних наслідків.

Відповідно до ч. 1 ст. 1167 Цивільного кодексу України, моральна шкода, завдана фізичній або юридичній особі неправомірними рішеннями, діями чи бездіяльністю, відшкодовується особою, яка її завдала, за наявності її вини, крім випадків, встановлених частиною другою цієї статті.

На підставі вищевикладеного та ч. 1 ст. 1166, ч. 1 ст. 1172, п. 1 ч. 1 ст. 1188, ч. 1 ст. 1195 ЦК України та п. 3 постанови Пленуму Верховного Суду України № 4 "Про судову практику в справах про відшкодування моральної (немайнової) шкоди" від 31 березня 1995 р., ст.ст. 3, 84, 117, 119, 120, 122 Цивільного процесуального кодексу України,

ПРОШУ:

1. Стягнути з К. на користь Т. суму коштів у розмірі 17 643 гривні як відшкодування матеріальної шкоди.
2. Стягнути з К. на користь Т. суму коштів у розмірі 10 000 гривень як відшкодування моральної шкоди.
3. Стягнути з К. на користь Т. судові витрати з оплати судового збору та послуг з інформаційно-технічного забезпечення судового процесу.
4. Стягнути з К. на користь Т. 1700 гривень витрат за проведення оцінки завданих майнових збитків.

Додатки:

1. Копія позовної заяви.
2. Копія свідоцтва про право власності на квартиру.
3. Копія довідки з місця проживання (Ф-3).
4. Копія акту про залиття від 23.07.2009р.
5. Копія висновку про вартість завданих збитків.
6. Квитанція про сплату судового збору.
7. Квитанція про оплату витрат на інформаційно-технічне забезпечення судового процесу.

_____ 201__ р.

Т.

ДЛЯ ПОТАТОК

ДЛЯ ПОТАТОК

ДЛЯ ПОДАТОК

Візитівка

НАВЧАЛЬНО-ТРЕНІНГОВОГО ЦЕНТРУ ЮРИДИЧНОЇ КЛІНІЧНОЇ ОСВІТИ (ЮРИДИЧНОЇ КЛІНІКИ)

**навчально-наукового інституту підготовки фахівців
для підрозділів міліції громадської безпеки та внутрішніх військ
Національної академії внутрішніх справ**

ОСНОВНІ ФОРМИ РОБОТИ на сьогодні:

- юридичний захист прав громадян (понад 250 справ щорічно);
- правопросвітні заняття за інтерактивними технологіями (понад 150 щорічно);
- наукова аналітика і розробка пропозицій до вдосконалення законодавства і юридичної практики (є можливості і досягнення);
- навчально-тренінгова робота (за останні 5 років було проведено більше 50 міжвузівських конференцій, тренінгів і семінарів для представників громадського сектору та системи ОВС з різної правничої тематики);
- підготовка до друку правничих видань (понад 15 підручників і навчальних посібників загальним тиражем понад 8 тисяч примірників).

СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ З КОНСУЛЬТУВАННЯ:

- юридичне консультування усім верствам населення (надання юридичних консультацій, складання процесуальних та інших документів);
- надання правової допомоги у сфері медичного права;
- надання правової допомоги засудженим;
- надання правової допомоги у кримінально-правовому і кримінально-виконавчому напрямках;
- юридична допомога жертвам сімейного насильства;
- консультування у справах проти ксенофобії.

Представництво інтересів громадян у судах не проводиться.

Контакти:

- 02121, м. Київ, вул. Колекторна, 4 (адреса юридичної клініки);
- streetlawclinic@gmail.com (для листування електронною поштою).

Прийом клієнтів:

*щовівторка та щочетверга з 15:00 до 18:00
(попередній запис за телефоном 044 561-18-71)*

Веб-сайт: http://vk.com/street_law_clinic_navs.